

МОТИВИ

към проект на нова Наредба № 33 за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд

Причини, налагащи приемането:

Със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.) са извършени съществени промени в уредбата на допълнителното задължително пенсионно осигуряване, чрез които се въвеждат подфондове с различен инвестиционен профил като обособени имущества в рамките на регистрираните универсални пенсионни фондове (УПФ).

С промените се предвижда средствата на осигурените лица да се управляват в подфондове с различен инвестиционен профил в УПФ, като при извършване на първоначален избор или при възобновяване на осигуряването в УПФ, лицата ще могат да изберат подфонд с определен инвестиционен профил или режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта по чл. 137, ал. 13 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), в зависимост от техния инвестиционен хоризонт, възраст и предпочитания по отношение на риска. Въвежда се задължение за пенсионноосигурителните дружества, преди сключване на осигурителен договор за участие в УПФ, да определят рисковия профил на осигуреното лице посредством попълване на въпросник с предоставени от лицето данни, да го запознаят с извършената преценка и да го консултират при избора му на начин на инвестиране на средствата.

Във връзка с настъпилите промени на законово ниво е необходимо цялостно актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, регламентираща тези въпроси. Предвид необходимостта от съществени и многобройни промени в Наредба № 33 от 19 септември 2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд (Наредба № 33) е изготвен проект на нова Наредба № 33 за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, съответно се предлага действащата Наредба № 33 да бъде отменена. Проектът запазва номера на действащата Наредба № 33 в наименованието си с оглед налагането и утвърждаването му сред заинтересованите страни, както и поради значителното запазване на кръга обществени отношения, които се регулират с него. Идентифицирането и отграничаването на новия и отменения подзаконов нормативен акт се постига въз основа на пълното му наименование, включващо датата на неговото приемане, и въз основа на данните за обнародването му в „Държавен вестник“.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

Основната цел на проекта е да се създадат необходимите правила за упражняване на правото на избор на подфонд в УПФ и за обезпечаване на вземането на информирано решение от осигурените лица за избор на начина на управление на средствата им. Проектът определя съдържанието на заявленията за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и заявленията за възобновяване на осигуряването в

УПФ, като включва данни относно изборния подфонд или изборния режим на управление на средствата съобразно възрастта.

С наредбата са извършени промени в съдържанието и обхвата на основната информация, която пенсионноосигурителните дружества предоставят на осигурените лица, насочени към инвестиционните характеристики на подфондовете, рисковете, свързани с инвестирането, постигнатата от подфондовете доходност, както и правата на осигурените лица при осигуряване в УПФ. По този начин се гарантира, че изборът на подфонд ще бъде извършван въз основа на достатъчна и разбираема за осигуреното лице информация.

Извършена е актуализация и на документа с основна информация за осигурените лица в професионалните пенсионни фондове, във връзка с настъпилите законови промени, свързани с гаранцията на брутният размер на преведените осигурителни вноски преди определяне на срочна професионална пенсия.

Наредбата създава единни и последователни правила за пенсионноосигурителните дружества и техните осигурителни посредници във връзка с приемането и обработването на заявленията за участие и за възобновяване на осигуряването в УПФ, консултирането на лицата и предоставянето на основната информация, включително и по електронен път.

Очаквани резултати от прилагането:

С проекта на наредба се уреждат условията и редът за подаване на заявления за участие (първоначален избор) във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и заявления за възобновяване на осигуряването в УПФ, формата и съдържанието на заявленията, изискванията относно предоставянето на информация на осигурените лица, извършването на оценка на техния рисков профил, както и воденето и съхраняването на регистрите от пенсионноосигурителните дружества.

С проекта на наредба се уреждат и задълженията на пенсионноосигурителните дружества преди сключването на осигурителен договор за участие в универсален пенсионен фонд, свързани с оценка на рисковия профил на лицата чрез попълване на въпросник, предоставяне на резултатите от нея и консултирането им, включително и по електронен път с цел подпомагане на осигурените лица при избора на инвестиционен профил, съответстващ на техните предпочитания и инвестиционен хоризонт.

С проекта на наредба са извършени промени в съдържанието и обхвата на основната информация, която пенсионноосигурителните дружества предоставят на осигурените лица, насочени към обезпечаване на допълнителна информация относно инвестиционните цели и характеристики на подфондовете, рисковете, свързани с инвестирането, постигнатата от подфондовете доходност, както и правата на осигурените лица при осигуряване в УПФ. По този начин се гарантира, че изборът на подфонд ще бъде извършван въз основа на достатъчна и разбираема за осигуреното лице информация.

Проектът предвижда съществено оптимизиране и актуализиране на образците на заявленията за участие във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в УПФ, свързани с отпадането на изискването за отпечатване на заявленията в три екземпляра на химизирана хартия и включването на данните за избор на начин на управление на средствата в УПФ.

Във връзка с нормативните промени относно избора на начин на управление на средствата на осигурените лица в УПФ се предлага вписване на допълнителни данни във водените от пенсионноосигурителните дружества регистри на подадените заявления за участие и за възобновяване на осигуряването.

В резултат от приемането на наредбата ще бъдат реализирани целените със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване резултати, в т. ч.:

- ✓ хармонизиране и подобряване ефективността на дейностите по приемане и обработване на заявленията, предоставяне на информация на осигурените лица и документиране на извършените действия от пенсионноосигурителните дружества, техните служители и осигурителните посредници;

- ✓ повишаване на информираността на осигурените лица при вземане на решение за начина на управление на средствата им, съобразено с техния рисков профил и предпочитания по отношение на риска;

- ✓ въвеждане на надеждни механизми за подобряване на защитата на осигурените лица и техните интереси при упражняване на правото им на избор на подфонд;

- ✓ създаване на условия за по-голяма прозрачност и доверие в системата на допълнителното пенсионно осигуряване.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на наредба не е свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества извън тези, произтичащи от настъпилите промени на законово ниво.

Проектът няма пряко отражение върху държавния бюджет и бюджета на Комисията за финансов надзор, като спазването на нормативните изисквания ще се контролира в рамките на системата за осъществяване на надзор над дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз:

Проектът е разработен в съответствие с общите принципи на правото на Европейския съюз, установени в чл. 5 от Договора за Европейския съюз, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност. Предвидените разпоредби не въвеждат дискриминационни мерки, не създават необосновани пречки пред свободното движение на капитали или услуги и не натоварват административно субектите над необходимото за постигане на целите на акта. С това се гарантира правната сигурност и стабилност на подзаконовата уредба в контекста на членството на Република България в Европейския съюз.

Материята, предмет на регулиране с настоящия проект, попада в обхвата на националната компетентност и не е пряко уредена от правото на Европейския съюз в областта на финансовия надзор.

Проектът на наредба е в съответствие с правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които представляват мерки за осигуряване прилагане на акт на правото на Европейския съюз или които транспонират изисквания на такъв акт, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на нова Наредба № 33 за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, заедно с мотивите, се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища е 14-дневен – до 9 юли 2026 г., включително. Срокът е определен с оглед задълженията на Комисията за финансов надзор, съгласно § 192 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ, бр. 27 от 2026 г.) да приеме и приведе подзаконовите нормативни актове по прилагането на КСО в съответствие с приетите нормативни промени, като е съобразен с необходимото време за обсъждане на постъпилите предложения и бележки в хода на общественото обсъждане, както и приключването на процедурата по приемане на подзаконовия нормативен акт, включително и неговото обнародване в „Държавен вестник“, до края на месец юли 2026 г.